

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2021

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝ.

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου (§§10-13)

[Α απόσπασμα] Ἐγὼ γάρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφοράς καὶ τὰς τοῦ πατρός καὶ τῆς πόλεως, δύο ἀδελφάς ἐξέδωκα ἐπιδούς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ, πρὸς τὸν ἀδελφόν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστε ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδέ πρὸς ἓνα μηδέ ἔγκλημα γενέσθαι·

[Β απόσπασμα] περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικειᾶς ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβάς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὀψεσθε μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιούντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. Ἐτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναίτο οὔτε δίκην αἰσχροῦν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καίτοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καθεστηκότας.

[Γ απόσπασμα] Πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλίαρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὁρθοβούλου κατειλεγμένος ἵππεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἐώρων τοῖς μὲν ἵππένουσι ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δὲ ὀπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὁρθοβούλῳ ἐξαλειψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχροῦν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεύεσθαι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1α. Να συνδυάσετε τις δύο στήλες σύμφωνα με το κείμενο:

1. δίκη	α. σύννεση-τιμιότητα
2. γραφή	β. έγγραφη καταγγελία για δημόσιο αδίκημα
3. ουσία	γ. ιδιωτική δίκη
4. εισαγγελία	δ. μήνυση για δημόσιο αδίκημα
5. έπιείκεια	ε. περιουσία

(Μονάδες 5)

A1β. Να γράψετε για καθεμία από τις παρακάτω θέσεις, τη λέξη Σωστό, αν είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν είναι λανθασμένη:

α) Ο Μαντίθεος αντιμετώπιζε οικονομικά προβλήματα λόγω της άσπυτης ζωής που έκανε.

β) Η φράση «περί τὰς τοιαύτας ἀκολασίας» αναφέρεται σε δραστηριότητες του υποκόσμου.

γ) Πολλοί από τους συνομηλικούς του Μαντιθέου τον συμπαθούσαν και τον επαινούσαν.

δ) Με τη φράση «τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας» ο Μαντίθεος θα αναφερθεί στη στρατιωτική του ζωή.

ε) Ο Ορθόβουλος με δική του πρωτοβουλία τοποθέτησε τον Μαντίθεο στο πεζικό.

(Μονάδες 5)

B1. «περί δε τῶν κοινῶν ... οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περί ἐμοῦ»: Ποια είναι η κοινωνική συμπεριφορά του Μαντιθέου, όπως περιγράφεται στο χωρίο; Να αξιολογήσετε το επιχείρημά του.

(Μονάδες 10)

B2. Πώς διαγράφεται το ήθος του Μαντιθέου και των συμπολεμιστών του στο Γ απόσπασμα;

(Μονάδες 10)

B3. Να συνδέσετε κάθε λέξη της στήλης Α με την αντίστοιχη της στήλης Β:

A	B
1. συμβουλευτικοί λόγοι	α. επιδεικτικοί λόγοι
2. Άρειος πάγος	β. έγγραφα-όρκιοι
3. Ηλιαία	γ. ανάμνηση
4. επίλογος	δ. έντεχνη πίστις
5. ηθοποιία	ε. 6000 δικαστές
6. λογογράφος	στ. δικανικός ρήτορας
7. Ισοκράτης	ζ. εκκλησία του δήμου

8. προίμιο	η. αρχαιότερο δικαστήριο
9. πίστις	θ. απόδειξη
10. άτεχνη πίστις	ι. κατατόπιση

(Μονάδες 10)

B4α. Να γράψετε ένα σύνθετο στα νέα ελληνικά για καθεμία από τις ακόλουθες λέξεις που σας δίνονται:

ἀδελφάς- γενέσθαι- πατρῶων - εισαγγελίαν - προσελθὼν

(Μονάδες 5)

B4β. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω:

ελλιπής- αντιβιοτικό-κατάσταση – παράδειγμα – διαφήμιση

(Μονάδες 5)

B5. Παράλληλο κείμενο

Ο Αισχίνης στο παρακάτω απόσπασμα τονίζει ποια θα πρέπει να είναι η πρόπευσα συμπεριφορά ενός Αθηναίου πολίτη αν θέλει να αναλάβει κάποιον πολιτικό αξίωμα και να συμμετέχει στα κοινά. Ο Αισχίνης, λοιπόν, αν άκουγε τον Μαντίθεο να αναφέρει τα συγκεκριμένα στοιχεία για τη ζωή του [τρία δοθέντα αποσπάσματα] θα του ανέθετε κάποιον δημόσιο αξίωμα;

Ποίους νόμιζε ο νομοθέτης ότι έπρεπε να αποκλείσει από το πολιτικό βήμα; Εκείνους που έχουν ζήσει αισχρά· αυτούς δεν αφήνει να μιλούν ενώπιον του λαού. Και πού δηλώνει τούτο; Ομιλεί περί δοκιμασίας των ρητόρων· εάν κάποιος μιλά ενώπιον του λαού, ενώ κτυπά τον πατέρα του ή τη μητέρα του ή δεν τρέφει αυτούς ή δεν τους παρέχει στέγη, σ' αυτόν ο νόμος απαγορεύει να μιλήσει. Και, μα τον Δία, πολύ ορθώς, καθώς εγώ νομίζω. Γιατί; Διότι, εάν κάποιος φέρεται άσχημα προς τούτους, τους οποίους πρέπει να τιμά όσον και τους θεούς, τι άραγε, διερωτάται, έχουν να πάθουν απ' αυτόν οι ξένοι και ολόκληρη η πόλις; Δεύτερον, σε ποιους άλλους απαγόρευσε να μιλούν; Ορθότατα ορίζει, ότι δεν πρέπει να αγορεύει εκείνος, ο οποίος δεν μετείχε στις εκστρατείες, στις οποίες ήταν υποχρεωμένος να μετέχει, ή πέταξε την ασπίδα και ετράπη σε φυγή. Τρίτον, περί τίνων ομιλεί ο νόμος; Περί εκείνων, οι οποίοι έχουν παραδοθεί στην ακολασία ή έχουν συνάψει αισχρούς σχέσεις· διότι εκείνος, ο οποίος έχει πουλήσει το σώμα του για αισχρούς σκοπούς, νόμισε ο νομοθέτης ότι εύκολα θα πουλήσει και τα συμφέροντα της πόλεως. Τέταρτον, ποίους ακόμη αποκλείει από το να μιλούν δημόσια; «Εκείνους, λέει, οι οποίοι κατέφαγον την πατρική περιουσία ή πάσα άλλη κληρονομιά.»

Αισχίνης Κατά Τιμάρχου 1,26-30

(Μονάδες 10)

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (Λυσίας 'Ἀπολογία δωροδοκίας' 11 -13)

Κάποιος πλούσιος Αθηναίος κατηγορείται για δωροδοκία σε βάρος της πόλης του και αρνούμενος την κατηγορία ζητά από τους δικαστές να μην του επιβάλουν ως ποινή την κατάσχεση της περιουσίας του.

Καὶ οὕτως πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκῶς καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ τινὰ δωρεάν, ὥσπερ ἕτεροι, ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἐμαυτοῦ, ἡγούμενος αἰσχροὺν εἶναι ὑμῖν παρά τε ἐκόντος ἐμοῦ καὶ παρ' ἄκοντος λαμβάνειν. Καὶ οὐ τοσοῦτόν μοι μέλει, εἴ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι. Ἀλλὰ οὐκ ἂν δεξαίμην ὑβρισθῆναι. Ἐὰν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς αἰρήσεσθε. Ἐὰν οὖν εὖ βουλευσῆσθε, οὐδὲν ἦττον ἐπιμελήσεσθε τῶν ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, εἰδότες ὅτι ἔξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς ἡμετέροις ὥσπερ καὶ πρότερον. Ἐὰν δ' ἐμὲ πένητα ποιήσητε, ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε. Ἄξιον δέ ἐστιν ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ δίδοναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ πλουτοῦντι φθονῆσαι. Προσῆκει δὲ εὐχεσθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιοῦτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ὑμετέρων μὴ ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέτερα αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκωσιν. Ὑπὲρ ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων οὕτως ἡγοῦμαί μοι πεπολιτεῦσθαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναί, ὥστε οὐδὲν δεῖν με ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ τὰ λυσιτελοῦντα=τα συμφέροντα

ἦττον=λιγότερο

ἔξετε χρῆσθαι=θα μπορέσετε να χρησιμοποιήσετε

Γ1. Να μεταφραστεί το χωρίο: «Καὶ οὕτως πολλοὺς κινδύνους . . . ὑβρισθῆναι».

(Μονάδες 10)

Γ2. Με ποια επιχειρήματα προσπαθεῖ ο ἀπολογούμενος να πείσει τους δικαστές να μην τον καταδικάσουν για δωροδοκία;

(Μονάδες 10)

Γ3α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

λαμβάνειν : β' ενικό προστακτικής αορίστου β' ίδιας φωνής

τὰ ὄντα : ἴδιο τύπο στον μέλλοντα

αἰρήσεσθε : ἀπαρέμφατο παρακειμένου ενεργητικής φωνής

γενόμενον: γ' ενικό ευκτικής μέλλοντα

κεκινδυνευκῶς : γ' ενικό προστακτικής αορίστου ίδιας φωνής

(Μονάδες 5)

Γ3β. Στο παρακάτω απόσπασμα να εντοπίσετε δύο αντωνυμίες και να γράψετε τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος:

τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ τινὰ δωρεάν.

(Μονάδες 2)

Γ3γ. Στο παρακάτω απόσπασμα να μεταφερθούν στον αντίθετο αριθμό όλοι οι κλιτοί τύποι:

Καὶ οὕτως πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκῶς καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ τινὰ δωρεάν.

(Μονάδες 3)

Γ4α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι λέξεις:

κεκινδυνευκῶς- τὰ ὄντα - κινδύνους- ὑμῖν

(Μονάδες 4)

Γ4β. Να αναγνωριστούν συντακτικά τα απαρέμφατα:

Ἄξιον δέ ἐστιν ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ δίδοναι.

(Μονάδες 2)

Γ4γ. Στο παρακάτω απόσπασμα να καταγράψετε τις δευτερεύουσες προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε [είδος-εισαγωγή-εκφορά-ρόλος]:

Ἄξιον δέ ἐστιν ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ δίδοναι. Προσὴκει δε εὐχέσθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιούτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ὑμετέρων μὴ ἐπιθυμήσωσι .

(Μονάδες 4)

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!